

دکتر فریدون سیامک نژاد

- ❖ نام کتاب: دارونامه رسمی ایران
- ❖ ویرایش: پنجم، بهار ۸۹
- ❖ ناشر: مرکز تحقیقات علوم دارویی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تحت نظرارت معاونت غذا و داروی وزارت بهداشت
- ❖ نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۸۹
- ❖ شمارگان: ۵۰۰۰ جلد
- ❖ قیمت: ۱۲۰۰۰ ریال

آن سال) چاپ شده و هم‌اکنون نیز تعدادی در شرکت پخش فردوس (واحد علمی) موجود است که می‌تواند به متقدیان تقدیم شود.

این کتاب باید به تعدادی چاپ شود که به اعتقاد نگارنده در تمام داروخانه‌های کشور، تمامی مطب‌های موجود و دایر سراسر ایران در دسترس بوده تا دارو با راهنمایی کامل در اختیار بیمار قرار بگیرد.

این کتاب توسط گروهی از اساتید دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور تدوین و ویراستاری شده که اسامی کامل آن‌ها و دانشگاه‌هایی که مشغول به کار و تدریس هستند را با هم مرور می‌کنیم:

کتاب دارونامه رسمی ایران در واقع ابزار دست اولیه تمام گروه‌های وابسته به حرف پزشکی بوده و در مورد کلیه داروهای موجود در فهرست دارویی ایران شرح مبسوطی داده است. همان‌گونه که اشاره شد، این کتاب، ویرایش پنجم است که در هر ویرایش جدید، داروهای جدیدی که به فهرست دارویی ایران اضافه شده، شرح داده شده است. ویرایش چهارم این کتاب به کمک شرکت پخش فردوس (سه‌ماهی خاص) با تیراز ده هزار نسخه چاپ و به صورت اهدایی به صاحبان حرف پزشکی تقدیم شده است. لازم به یادآوری است که ویرایش چهارم این کتاب در سال ۱۳۸۶ (بهار

اعضای کمیته تدوین و ویراستاری دارونامه رسمی ایران

(به ترتیب حروف الفبا):

۱ - دکتر رضا ابوفاضلی، دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
فصول Gardiovascular Drugw و Vitamins

۲ - دکتر سیدناصر استاد، دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران
فصول GGenitourinary Drugs، Antidotes و Gastrointestinal Drugs

۳ - دکتر ماریا توکلی اردکانی، دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
فصل Ophthalmic/Otic/Nasal/Throat Drugs

۴ - دکتر عبدالجید چراغعلی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بقیه ... الاعظم (۱۷)
فصول Hormones و Antihistamines

۵ - دکتر امید سیزوواری، دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران
فصول Antimicrobials

۶ - دکتر جمشید سلامزاده، دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
فصول Respiratory Drugs و Autonomic Drugs

۷ - دکتر محمد عباسی نظری، دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
فصول NSAIDs و Dermatologicals

- ۸- دکتر پدیده قایلی، دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران
فصل Central Nervous System Drugs
- ۹- دکتر فرزاد کبارفرد، دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
فصل Blood Products و Antiparasitics
- ۱۰- دکتر محمود مصدق، دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
فصل Herbal Drugs
- ۱۱- دکتر جمشید نارنج کار، دانشکده پزشکی دانشگاه شاهد
فصل Irrigation/Dialysis Solutions و Immunological Products ، Diagnostic Agents
- ۱۲- دکتر حسن یزدان پناه، دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
فصل Musculoskeletal Drugs ، Antiseptics و Antineoplastics

دبیر کمیته تدوین و ویراستار اصلی

دکتر جمشید نارنج کار

کمیته تدوین و ویرایش دارونامه رسمی ایران از همکاری صمیمانه خانم‌ها دکتر جهان آرا و حائری‌زاده در تدوین تک نگاره‌ای بخش گیاهی و آقای مرتضی جنتیان که مسؤولیت ویراستاری فنی این مجموعه را به عهده داشتند، تشکر و قدردانی می‌نماید.

آقای دکتر احمد شیبانی، معاونت محترم غذا و داروی وزارت بهداشت نیز مقدمه‌ای بر این کتاب نوشته‌اند که با هم می‌خوانیم:

به نام آفرینندۀ علم و دانش

پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، شورایی بررسی و تدوین داروهای ایران به عنوان بالاترین مرجع علمی تصمیم‌گیری در مورد تدوین و تنظیم فهرست رسمی داروهای کشور در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشكیل گردید. این شورا که اعضاء آن مركب از متخصصان رشته‌های مختلف پزشکی و داروسازی است، همواره با استفاده از آخرین اطلاعات و منابع علمی معتبر فهرست داروهای مصوب را متناسب با شرایط دارویی در کشور و وضعیت بیماران، به روز نموده و نسبت به اضافه کردن داروهای جدید به فهرست و یا در صورت لزوم حذف بعضی از داروها اقدام می‌نماید.

در این راستا و به منظور ارایه اطلاعات دارویی مورد نیاز دست‌اندرکاران حرف پزشکی در کشور، براساس

فهرست داروهای مصوب شورای بررسی و تدوین داروهای ایران، کمیته تدوین و ویرایش دارونامه رسمی ایران در سال ۱۳۷۶ با حضور اعضای هیئت علمی دانشکده‌های داروسازی در معاونت غذا و دارو وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی با هدف معرفی صحیح و علمی داروهای مورد تایید و موجود در بازار دارویی ایران و در نتیجه چاپ کتاب دارونامه رسمی ایران تشکیل گردید. حاصل تلاش اعضا این کمیته -تدوین اولین ویرایش کتاب دارونامه رسمی ایران بود که در سال ۱۳۷۷ به چاپ رسیده و در اختیار جامعه پزشکی و داروسازی قرار گرفت.

اینک ویرایش پنجم کتاب دارونامه رسمی ایران مشتمل بر آخرین اطلاعات دارویی داروهای شیمیایی گیاهی و بیوتکنولوژی موجود در فهرست رسمی داروهای ایران با همکاری مرکز تحقیقات علوم دارویی و مرکز تحقیقات طب سنتی و مفرادات پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی به چاپ رسیده و امید است مورد استفاده اعضا محترم جامعه پزشکی و داروسازی کشور قرار گیرد.

ضمِناً کمیته تدوین و ویرایش کتاب نیز شرحی بر کتاب در قالب مقدمه نوشته‌اند که بد نیست نگاهی به آن داشته باشیم:

لزوم تدوین کتاب دارونامه رسمی ایران از سال‌ها قبل در حوزه معاونت محترم غذا و دارو وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مورد توجه قرار گرفته است، به گونه‌ای که با همت اعضا کمیته تدوین و ویرایش دارونامه رسمی ایران و حمایت‌های بی‌دریغ آن معاونت محترم، تاکنون پنج ویرایش از این کتاب به چاپ رسیده و در اختیار جامعه پزشکی قرار گرفته است.

این کتاب مشتمل بر تک نگاره‌ای (مونوگراف‌های) دارویی است که برای هر دارو به طور جداگانه تدوین شده است. با وجود این، در مورد دسته‌های دارویی، در ابتدای بخش مربوطه اطلاعات کلی مرتبط به آن گروه دارویی ذکر شده و سپس اطلاعات اختصاصی هر تک نگار به طور جداگانه ارایه گردیده است. در هر تک نگار سعی شده است به طور مختصر ولی کاربردی در مورد موارد مصرف، مکانیسم اثر، فارماکوکنیتیک موارد منع مصرف، هشدارها، عوارض جانی، تداخل‌های دارویی، نکات قابل توصیه، مقدار مصرف و اشکال دارویی اطلاعات لازم ارایه شود. لازم به ذکر است که در این کتاب صرفاً مهمنترین کاربرد دارویی ذکر شده است و از ارایه کاربردهای تایید نشده و غیرراجح داروها خودداری گردیده است. همچنین در قسمت عوارض جانی و تداخل‌های دارویی، فقط تداخل و عوارض شایع و رایج ذکر شده و مقادیر مصرف نیز صرفاً برای کاربردهای اشاره شده در عنوان «موارد مصرف» ارایه شده است. لذا توضیه می‌شود همکاران محترم برای

کسب اطلاعات بیشتر و کامل‌تر، به کتب معتبر فارماکولوژی و اطلاعات دارویی مراجعه نمایند. این کتاب حاوی ۲۲ فصل و دو ضمیمه می‌باشد که براساس گروه دارویی تقسیم‌بندی شده است. ترتیب قرار گرفتن نکنگارها در کتاب نیز بر مبنای تقسیم‌بندی آن‌ها در گروه‌های دارویی و بر مبنای کاربرد بالینی آن‌ها بوده و در هر فصل نیز ترتیب قرار گرفتن تک نگارها، به صورت الفبایی می‌باشد. لازم به ذکر است که این کتاب برای داروهایی که در فهرست مصوب اردیبهشت ۱۳۸۸ موجود بوده‌اند، تدوین شده است و لذا اطلاعات دارویی مربوط به داروهایی که پس از این تاریخ به فهرست اضافه گردیده‌اند، موجود نمی‌باشد. همچنین ممکن است تعدادی از داروهای موجود در این ویرایش، براساس آخرین تصمیمات شورای بررسی و تدوین داروهای ژنریک ایران، از فهرست حذف شده باشند، که در این صورت توصیه می‌شود همکاران جهت کسب اطلاعات بیشتر به آخرین فهرست دارویی مصوب در سایت معاونت غذا و دارو مراجعه نمایند.

ویرایش پنجم دارonomه رسمی ایران، مانند ویرایش‌های قبل، حاوی اطلاعات دارویی مربوط به کلیه داروهای گیاهی مصوب (فصل ۲۲) و لوح فشرده کتاب نیز می‌باشد. از ویژگی‌های مهم این ویرایش، ارایه ضمیمه ۲ حاوی نام تجاری مصوب داروهای ایران (داخلی و وارداتی) است که به منظور سهولت یافتن نام ژنریک معادل، در اختیار خوانندگان قرار گرفته است.

امید است ویرایش پنجم دارonomه رسمی ایران نیز مانند ویرایش‌های قبلی مورد استقبال همکاران محترم گروه پزشکی قرار گیرد. کمیته تدوین و ویرایش دارonomه رسمی ایران از کلیه صاحب‌نظران و دست‌اندرکاران حرف پزشکی تقاضا دارد با ارسال نقطه نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود، این کمیته را در تدوین ویرایش‌های آینده دارonomه رسمی ایران یاری نمایند.

قبل از خاتمه این کتاب، بد نیست نوشته آقای دکتر فرشاد حسینی شیرازی، رئیس مرکز تحقیقات علوم دارویی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی را نیز با هم نگاه کنیم:

مرکز تحقیقات علوم دارویی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی مفتخر است که برای دومین بار، در تدوین کتاب دارonomه رسمی ایران مشارکت داشته است. این مرکز بر خود واجب می‌داند که از عنایت و حمایت بی‌دریغ جناب آقای دکتر احمد شیبانی، معاون محترم غذا و دارو وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جهت فراهم نمودن زمینه‌های چاپ این کتاب و همچنین همکاری صمیمانه اعضای محترم هیئت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور که در تدوین این کتاب نقش مهمی را ایفا نموده‌اند و مرکز تحقیقات طب سنتی و مفردات پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی که مسؤولیت تدوین تک نگارهای فصل داروهای

گیاهی را بر عهده داشته است، تشکر و قدردانی نماید. امید است با استقبال همکاران محترم گروه پژوهشکی شهید بهشتی بتواند با نشر ویرایش‌های آینده، همواره نقش خود را جهت ارتقاء سطح دانش دست‌اندرکاران حرف پژوهشکی ایفا نماید.

در خاتمه، ضمن آرزوی توفیق برای تمامی دست‌اندرکاران تهیه این کتاب خصوصاً ویرایش پنجم (آخرین ویرایش آن)، به تمامی همکاران توصیه می‌کنیم که این کتاب را همیشه در دسترس داشته باشند.

